

Forhandling

Peder Sass (S):

Når vi i dag førstebehandler lovforslag nr. L 136 om ændring af lov om folkeoplysning, gør vi det med en viden om, at erfaringerne med anvendelsen af loven siden dens vedtagelse i 1990 har været genstand for en særdeles grundig undersøgelsesproces, hvor man har analyseret brugerens ønsker og opfattelser af loven. Det generelle billede af dette arbejde viser, at stort set alle er tilfredse med loven, hvorfor de fleste ændringer må opfattes som en tydeliggørelse af lovens tidligere intentioner eller hensigter.

En af de bestemmelser, man har savnet en klarere definition af, er selve kredsbegrebet. Det bliver i lovforslaget gjort klarere, så der ikke længere kan herske nogen tvivl om, at oplysningsforbund og foreninger umiddelbart betragtes som kredse.

Nu er det ikke længere nok, at vi ved festlige lejligheder fortæller, at foreningerne udgør et vigtigt element i vor demokratiopfattelse. Foreningerne med deres struktur lægger op til, at medlemmerne kan få indflydelse og ansvar. Men mon ikke vi er mange, som har oplevet, hvor svært det også kan være at nå dertil, hvor man reelt oplever, at man er med i denne demokratiske proces. Nu bliver det direkte præciseret, at deltagerne skal have indflydelse på kredsens ledelse, ligesom der er en informationspligt over for brugerne om muligheden for medindflydelse og om, hvordan man kan udøve denne indflydelse.

Det er tilfredsstillende, at det i bemærkningerne er tydeliggjort, at kommercielle og forretningsmæssige virksomheder fortsat er udelukket fra tilskudsmuligheder og lokaleanvisning, samt at eventuelt overskud i kredsens virksomhed kun kan tilfalde kredsen og ikke enkeltpersoner.

Folkeoplysningslovens intentioner om at sikre handicappede et reelt tilbud har vist sig ikke at holde stik. Der er desværre sket en markant nedgang i undervisningen blandt denne gruppe af brugere, og med dette lovforslags bestemmelser om mindre forbedringer, som der er peget på i fordelingsnøglen, vil der forhåbentlig blive rettet op på dette problem.

De to største ændringer i lovforslaget, som man kan sige har økonomiske konsekvenser, er for det første, at kommunerne nu får pligt til at yde foreningerne aktivitetsstilskud til medlemmer over 60 år. Det bliver forhåbentlig hermed

attraktivt for foreninger og kredse at tilbyde aktiviteter for ældre medborgere, hvis livskvalitet og dagligdag de dermed kan være med til højne.

For det andet forbedres aftenskolernes lokale tilskudsregler i de tilfælde, hvor kommunerne ikke selv er i stand til at stille lokaler til rådighed.

Socialdemokratiet ønsker under udvalgsarbejdet at søge nærmere belyst, om disse forbedringer, som ligger inden for det, der hedder kommunernes kompetencerammer, kan medføre, at kommunerne foretager reduktioner på andre områder inden for folkeoplysningsområdet. Det bekymrer os lidt, og det er som sagt noget af det, vi vil se på.

Jeg er bekendt med, at der også inden for foreningsverdenen er givet udtryk for en vis bekymring med hensyn til kommunernes fortolkning af disse forbedringer, og det må vi så vurdere nærmere under udvalgsarbejdet. Der er ikke med dette lovforslag foretaget sådanne ændringer i lokaletilskudsreglerne, at procentfradraget for aktive over 25 år bortfalder. Vi er bekendt med, at det har været på tale undervejs, og beklager, at det ikke lykkedes at få fjernet denne passus i loven i denne omgang.

En af de gode tekniske ændringer, der er foreslået, er, at der ikke længere bliver mulighed for at overføre ikkeforbrugte 5 pct.-midler til de to hovedområder, men at penge derimod på normal vis kan overføres til næste budgetår.

Samtidig bliver der åbnet for, at denne 5 pct.-pulje kan anvendes til styrkelse af initiativer for foreningsløse børn og unge. Herved gives der mulighed for at give tilskud til projekter rettet mod de 25 pct. af ungdommen, som ikke kommer i foreningerne, og som ikke føler sig tiltrukket af de traditionelle foreningstilbud. Dermed får denne pulje en styrket betydning i det forebyggende arbejde, som vi anser for at være et meget positivt tiltag.

I Socialdemokratiet er vi godt tilfredse med, at forslaget fremhæver betydningen af, at klubberne for børn og unge placeres i Folkeoplysningsudvalget. Netop det brede samarbejde i dette folkeoplysningsudvalg er med til at løfte forståelsen for og tolerancen over for den mangfoldighed, der præger det danske fritidsliv. Vi vil under udvalgsarbejdet søge positivt at bidrage til afklaring af den usikkerhed, der måske står tilbage, og vi kan i øvrigt støtte lovforslaget.